

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.
a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumeră și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază
Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Institutul Tipografic” și la
„Prăvălia industriștilor români din Sibiu” (Strada Cisnădiei Nr. 27).

...„Europenească”...

„Să începă d. baron (Bánffy) cât mai curând, în tot cazul înainte de sărbătorile milenare, cu crearea unei legi electorale europenești, nu numai pentru Români, ci pentru întregul regat al Ungariei... și-l încredințez eu, că dușmanii soi Români își vor pierde toată trecerea și nu vor mai îndrăzni să-și ridice capetele.”
I. Slavici „Tribuna și Tribunașii”.

Partidul național, în programul său dela 1881, a statorit postulatele sale și linia sa de purtare în lupta ce duce contra puterii statului maghiar.

Sunt, în acest program, soluții privitoare la dreptul public al Transilvaniei, la introducerea limbii române în administrație și în învățământ.

de romani, la revizuirea legii despre egală îndreptățire a naționalităților, la eluțarea și susținerea autonomiei bisericilor și școlilor confesionale, etc. etc.

D. I. Slavici, neprihănitul naționalist și adevăratul „tribunist” (feriți-vă de contrafaceri!) le dă toate pe una: o lege electorală europeană!!!

„Dă, dle baron Bánffy, dușmanilor d-tale Români o lege electorală europeană și apoi se poatească d-lor să-și mai ridice capetele” — zice dl Slavici în esență, având aerul de a adăuga, ca subînțeles: „Să poștească să-și mai ridice capetele, c'apoi le-om da noi împreună la cap!”

Noi nu știm cu ce drept, cu ce putere și cu a cui autoritate s'a crezut d. Slavici îndreptățit să facă astfel de propuneri și de „încredințări” baronului Bánffy; noi nu știm pe cine reprezintă d-sa când ține primul ministru ungurească limbă, umilitor pentru noi Români; noi nu știm, în sfârșit, cine i-a dat voe să treacă cu buretele peste tot programul partidului național de la 1881, reducând toate postulatele sale la o lege electorală europeană. — În schimb însă suntem siguri că dl Slavici nu are aprobarea și consimțământul Românilor de aici la sacrificiul programului național pe altarul unor interese străine intereselor noastre naționale, — așa încât dl Slavici numai în zădar vorbește despre noi, fără noi.

De bună seamă earăși, pe de altă parte, propunerea dlui Slavici, ori-cât de „încredințătoare”, nu e de loc primejdioasă, pentru-că nici guvernul maghiar, nici baronul Bánffy nu pot lua la serioasă astfel de propuneri; „Budapesti Hirlap” a spus-o de altminterlea lămurit, că baronul Bánffy nu e așa de naiv, încât să stee de vorbă cu dl Slavici și să facă Românilor vr'un „dar”, fie și acela al unei legi electorale europenești, — pe temeiul și sub garanța „încredințării” personale ale novelistului dela Măgurele.

Dar' ori cât de puțin primejdioasă ar fi propunerea îndulcitoare a domnului Slavici, ca plecând dela un om, care nu are nici o chemare de a trata în numele poporului românesc din Transilvania și Ungaria și adresându-se unor politicieni, cari prea bine știu că li lipsește această

creștere și aceeași autoritate, — totuși faptul acesta merită osteneala de a ne mai opri puțin asupra lui, deoarece-ce pasul în sine însemnează o apucătură perversă, pe care trebuie s'o demascăm cum se cuvine, ca să stabilim pe viitor asemenea încercări culpabile.

Mai întâiu e lucru vădit, că domnul Slavici, vorbind despre o lege electorală europeană, ca despre singura reformă, care ar putea să împace pe Români, nu știe ce vorbește; a spus și dumnealui ceva, ca să nu tacă; vorba ceea: „vorbește și Ion, că și el e om!”

E lucru vădit earăși, că dl Slavici, vorbind despre o lege electorală europeană, spune în realitate baronului Bánffy următoarele: „De ce nu ești mai virtuos la cap, ca mine, și nu cauți să te mântui odată de gălăgioșii aceia de Români, cari își prea ridică capetele; fă ceva, așa... un moff... un marafet... o lege electorală de pildă, și spune și d-ta, și vom mai spune și noi, că legea d-tale e europeană... și astfel vom holmoji lucrurile în bună înțelegere, vom zăpăci lumea și d-ta vei scăpa de niște dușmani atât de guralivi și de supărăcioși!”

Căci, pentru-ca să ne încredințăm că lucrul e așa, să ne întrebăm: ce o fi însemnând e lege electorală europeană?

Multe lucruri am auzit în viața noastră, dar' despre o asemenea comedie,

despre o lege europeană, încă n'am putut oblici nimic!

Noi știam până acum, că în materie electorală sunt diferite sisteme: sistemul sufragiului universal, sistemul censitar, sistemul pluralității votului, sistemul reprezentării proporționale, sistemul nominal, sistemul votului pe listă; — noi mai știam, că fiecare țeară din Europa aplică unul sau altul din aceste sisteme, ear' unele țeri aplică un sistem pentru alege-rile generale și altul pentru cele comunale; — noi știam, mai departe, că partidul național-român s'a declarat în programul său dela 1881 pentru sistemul sufragiului universal, formulând, la punctul 6, un desiderat clar: „crearea unei legi electorale pe baza sufragiului universal, sau cel puțin ca fiecare ce-

je investit cu drept de alegere”; — noi știam în sfârșit că în același sens s'a rostit și congresul naționalităților, ținut la Budapesta, în ziua de 10 August 1895, formulând, în punctul al 9-lea al programului său, desideratul lămurit după care „...alianța naționalităților dorește introducerea sufragiului universal, direct și secret” etc. Dar' ceea-ce nici nu bănuiam era existența unei legi electorale europenești!!!

Sistemul acesta l-a inventat marele nostru om politic(?) Slavici, — lui îi revine tot meritul descoperirii, lui toată gloria și toată recunoștința posterității! Păcat numai, că nu ne spune și în ce constă mecanismul legii sale electorale... europenești!

Serios vorbind, baronul Bánffy va fi trebuit să ridice sardonice în stufaoase sale musteți, când va fi aflat că neobositul îndulcitor Slavici îi chezește pace pentru milleniu și pentru viitor în schimbul unei asemenea... legi electorale.

Deși nu putem lua la serios pe dl Slavici cu astfel de propuneri și cu toate că simpaticul „celebru” nu ni-se pare periculos, totuși un lucru e și rămâne ciudat și va fi surprins pe multă lume: În timp ce dl Slavici propune baronului Bánffy o lege electorală „europeană”, ca preț al împădurii cu Români, baronul Thorockay, împiegat la secțiunea naționalităților a ministerului

maghiar, propune și el o altă lege electorală, în locul celei existente.

Lăsând celor competenți în materie stabilirea „nexului causal” între aceste două exhibițiuni politice, una dela București-Orăștie, alta dela Budapesta, noi ne mărginim a semnală coincidența și a ne pune, constatând-o, un mare punct de întrebare.

Interesant pentru noi Români este sistemul pe care domnul Slavici cel din Budapesta, dela secția naționalităților, îl preconizează, pentru-că firește el nu se mărginește, ca și domnul Thorockay dela Măgurele, să propună o lege electorală europeană.

Sistemul preconizat din Budapesta e un sistem electoral cunoscut, e sistemul pluralității voturilor, care se practică în Belgia, în urma revizuirii art. 47 din

constituția belgiană, cu modificările promulgate la 7 Septembrie 1893, atribuite: un vot cetățenilor în vîrstă de 25 de ani impliniți; două voturi cetățenilor de 35 de ani, căsătoriți sau văduvi și avînd copii, cum și proprietarilor de imobile în valoare de 2000 fr. cel puțin, sau avînd o rentă de cel puțin 100 fr.; trei voturi cetățenilor în vîrstă de 25 de ani, cari posedă o diplomă de absolvire a unui curs complet de învățămînt mediu de gradul superior, cum și acelora cari vor fi ocupat vre-o funcțiune publică sau vor fi avut o profesiune privată, care implică presupunția că titularul posedă cel puțin cunoștința cursului complet al învățămîntului mediu superior.

Nu intrăm aici în discutarea mai amănunțită a propunerii domnului Thorockay, pentru-că nu știm încă dacă ea va lua sau nu vre-o consistență. Constatăm numai, că funcționarul din Budapesta face o propunere pozitivă și propune sistemul belgian al pluralității votului, avînd în vedere interesele maghiarismului, (după-cum vom arăta la timp, de va fi nevoie); în timp ce novelistul dela Măgurele, care se amestecă unde nu-i ferbe oala, vorbește așa... în bobote, ca de pe lumea cealaltă, despre o lege electorală... europeană, și vorbind astfel numai interesele noastre, ale Românilor, nu le are în vedere și nu le servește.

Dar' mai la urmă domnul Slavici nu va înșela pe nimeni cu asemenea terți-

puri vulgare, cu asemenea apucături bizantine. Români, astăzi ca și în trecut, vor rămâne strîns grupați în jurul programului lor, tari pe credință, că în cele din urmă vor isbuti prin luptă a-și realiza toate postulatele lor, pentru că toate sînt drepte și legitime.

Ce se fie? Foile budapestane de ori-ce culoare ar fi, nu comentează deloc rezultatul alegerilor comunale din Viena, în contradicție completă cu atitudinea lor de aîdată cu astfel de privilegii. Negreșit că această unanimitate în tăcere este parte impusă (ziarelor guvernamentale), parte bine plătită (celorlalte foi patriotice, fie și anarhistice).

Dar' ce însemnează o astfel de schimbare de față? Vreau să vă spun că în Budapesta pe „târnarii” de Austriaci, cum i-a numit Hentaller în dietă, spre a-i face mai mladioși în afacerea reînnoirii pactului economic? N'ar fi tocmai lucru imposibil, căci știm vorba lui Bánffy: „Puteți să ne bațocoriți, cât vreți într'ale elocuenței, dar în hămșaguri și viclenie nu mă întreceți pe mine!” Ei bine! dacă „omul”, el, n'are alte ambiții, poate să fie și dreaptă presupunerea noastră.

Cehii contra Ungurilor. „Národný Listy” din 1 Martie publică un articol aspru contra Ungurilor sub titlul: „Vulpoi bătrân maghiar ne ține predică,” referitor la cele zise în dietă de ministrul de finanțe Lukács privitor la reînnoirea pactului economic. Vom reproduce într'unul din numerii viitori părțile esențiale din articolul foii cehice.

„Manifestul” și „Magyar Állam”.

Precum am amintit, foaia de frunte a catolicilor maghiari nejdăniți, „Magyar Állam” a publicat în nrul dela 22 Februarie un foarte interesant articol drept răspuns și comentarii asupra „Manifestului”. Neavînd schimbul cu aceasta foie, n'am putut să-l reproducem mai înainte.

Articolul, asupra căruia vom avea ocaziune de a mai reveni, începe prin a condamna peste tot sovînismul și tendința de a desnaționaliza cu forță; spune

FOITA „TRIBUNEI”.

Dragoste învrajbită.

I.

Fata sta la poartă, mă-sa la prilaz —
Nu știu ce-avea fata, că-i era năcaz
Și umbra de colo până colo beată.
O vedea și mă-sa, că e supărată
Și că-i joacă 'n lacrimi ochii arși de foc,
O vedea prin casă că se 'nvîrte 'n loc:
Prinde 'n mîni un lucru numai ca să-l prindă,
Ese 'n tindă, intră, earăși ese 'n tindă
Și frământă casa cu nimic, așa,
Ieri, cât a fost ziua, nu s'astîmpăra
Nici că bați în palme, și-alerga silbue,
O trudea vre-o taină și-ar fi vrut s'o spun
Și, de multă trudă, n'a vorbit de loc.
S'a culcat în urmă supărată foc.
Și prin somn într'una a vorbit cu șoapte.
Astă-dimineață s'a sculat de noapte
Și-a tors două fuse până s'au sculat
Ceialaltă ei casei. Și-avea plînsă față.
N'a vrut să mănânce. Toată dimineața
N'a vorbit nici două, ear' când a 'nceput
Mă-sa cu ocară, fata s'a făcut
Albă și-apoi verde și-a isbit din mână
Fusul plin și furca și-a umplut de lăună
Lăvițele vetrei. „Bine, fă, dar' ce-i?”
A luat în urmă cusătura ei
Cea cu flori — cămașă, soare de frumoasă —
Și s'a dus în pragul tindei, ca să coasă.
Dup'un cîas de vreme, mamă-sa venind
Nu știu ce să-i spuie, s'a crucit privind
Cusătura fetei: „Nu vezi, că se perde?”
Unde-ar fi cu galben, ai cusut cu verde;
Crucile pe umăr nu le-ai dus în șir.
Numără, Simino, numără pe fir;
Treii le treci și două le desparți de-o parte
Ca să ese forma scrisă ca din carte.
Florile altăiei, tu le spânzuri sus;

Roșul de pe margini uite cum l'ai pus!
Și-ai cusut cu negrul fluturii pe coate!...
A văzut Simina greșurile toate
Și-a 'nceput să tae cusătura 'n rînd.
Să uite la pânză; dar' nebunu-i gînd
Alergă departe, numai foc și pară.
Când se 'ntoarse 'n urmă mamă-sa d'afară
Și-a pus mîna 'n 'șolduri și-a privit-o drept:
„Ai stricat, Simino, ce-ai cusut la piept!
Ce-a fost bun! Păi, uite mîncelele-s rele!
Ce-ai făcut? Stai beată și te uita la ele!”
Ea prinzîndu-și toate sculele într'un loc
Le-avîrli de-o parte: „mamă, dă-le 'n foc!”

II.

Avea biata fată ca de ce să-și poarte
Sămbețele însăși. Zi, că și la moarte
S'a gândit Simina, dar' la asta nu.
Mă-sa e de vină! Mă-sa-i zise: „Du
Cîteva și Linei, că și ea-ți aduce!”
Lina! Parcă fetei îi venia s'apuce
Și de gât s'o strîngă până va muri
Lina, că din dînsa doar' le răsări
Cearta cu Lisandru! Lina-i vinovată!
Ieri, dela chindie, și-astăzi ziua toată
S'a isbit cu gîndul, tot pe gînduri stănd,
Parcă e cu farmec! Tot același gînd,
Parcă-i sta Lisandru prapur înainte!
Se muncea Simina să-și aducă-minte
Când s'au prins la ceartă, pentru ce și cum?
Ce-a zis el? Și dînsa ce-a răspuns, și 'n drum
Cine-a fost s'audă? El a zis: „Ei lasă,
Pentru-atîta lucru nu fii mînioasă!
Dac'am zis-o, iartă, n'am să 'ți-o mai zic”,
Ea s'a 'ntors grăbită, n'a răspuns nimic
Și-a plecat. Lisandru într'un suflet vine:
„Nu te las, Simino, vreau să mor mai bine!
Nu te las acasă! Stăi, că faci păcat!
Uite, dă-mi o palmă, și să fii iertat!”
El a hărțuit-o, n'a lăsat-o 'n pace
Și-o silia să ridă. Hooța se prefăce!
Ea smuncîndu-și însă grabnic brațul drept
L'a lovit cu pumnul mînioasă 'n piept

Ca s'o lase 'n pace! Și-a plecat, nebuna!
Asta-i ce-o doare, asta numai una:
L'a lovit! Și dînsul, ca trîsnit, cum sta
A privit în urmă-i și-a strigat așa:
„Nu te cunoscusem, fă, mai dinainte!
Dar' așa 'ți-e portul? Bine, ține minte:
De pe mine-ți crească iarba verde 'n prag”.
Rău e și Lisandru! Dacă-l are drag
Într'atîta fata, și el stie bine,
Cum îl rabdă locul, Doamne, cum îi vine
Suflet să mai umble zile supărat
Pentru-o vorbă numai! El e doar' bărbat
Și e mai cuminte decît o femeie —
Pentru-ce s'aprinde? pentru ce să iee
De bani buni prostia ori-cărei femei?
Vezi, a lui e vina! Nu e vina ei,
A voit să-și bată joc de ea; s'o strîngă
Cu țîțina ușii — și-i vinia să plîngă
De necaz. Sărmana, ea s'a încrezut
Și-acum el în urmă vezi ce i-a făcut:
I-a spus verde 'n față, că-i mai place Lina!
Ea-l iubește, biata, cum iubești lumina
Ochilor, și toate-toate i-le-a dat
Și-acum el o poartă gurilor prin sat
O 'nglotește 'n vorbe ca pe-o vinovată.
Tuturor le spune, că Simina-i fată
Mai așa, și altminteri, toți știu de la el
Că pe-un braț Simina are un negel —
Cum mai vine, Doamne, peste om năpasta
Toată ziua fata s'a gîndit la asta
Și din toate una mai mult răsărea:
„Și-a bătut Lisandru joc numai de ea.
Și gemea Simina, foc acum pe dînsul
Și strîngea din gură să-și inghită plînsul.

III.

A venit Joiana. Fata și-a luat
Donița, să mulgă. Era bine seară,
Cald bătea prin frunze vînt de primăvară.
Fratele Siminei, Nicu, tremurînd
Sta 'n cămașa-i lungă de copil, ținînd
Luminarea 'n preajma doniței. De-odată
El clătește ceara și 'ngănînd arată

Pe pămînt cu mîna: „Uite ce-ai făcut”.
Și tîrziu la urma urmei a văzut
Fata, că de lapte donița e goală:
Mult pe jos mulsese, mai puțin în poală.
Nicu e de vină! „Nu mai vîd de fel!”
Și-l isbi d'oparte, și-a lovit în el —
Și plîngînd copilul și-a cătat cărarea.
Ea luînd din mîna-i volnic luminarea
O lipe de-o peatră, ca să mulgă ear.
Nu mai era lupte, ea smîncea 'n zadar
Ugerul, și vaca poate nici-odată
N'a mai fost ca astăzi neastîmpărată.
Și-a 'ncetat Simina, că s'a ostenit.
Când era prin tindă ea și-a amintit
C'a lăsat aprinsă alba luminare.
„D'apoi ce? Atîta pagubă mai mare!”
Și-i sări de-odată gîndul la vițel:
N'a lăsat în uger lapte pentru el
Și auzi, sîrmanul, căt de jalnic muge:
„Ei, dar' ce-i o noapte! Măne în zori va suge!”
Si-a înălțat din umeri. Lacăsa!... Ce-i pasă!
A intrat aprinsă și grăbită 'n casă,
Donița punînd-o după ușe 'n cui,
Mă-sa stă crucită. „Păi, acol-o pui?
Vino și strecoară laptele odată!”
Ea prinzîndu-și grabnic vasul, i-l arată
Mă-sei și-l isbește: „Ce să mai strecor?
Și răstit se'ntoarce fata 'ntr'un picior.
Și s'a 'ntors și mă-sa neîngrîind de teamă
Nu cumva să bage omul ei de seamă.
Ce isprăvi îi face fata, c'apoi joc!
Și s'au pus la cină. Fata sta la foc.
Și când zise mă-sa: „Haida, fă, la cină!”
„Nu mînănc!” răspunde și eșl 'n grădină.

IV.

Se 'nserase bine. Turmele trecînd
Zăngăniau vr'un clopot, și veniau pe rînd
Dela câmp. Amurgul înegrise zarea.
S'auzia 'n departe tremurat cîntarea
Buciumului jalnic, ca un psalm, în vînt —
Și plîngea Simina și privia 'n pămînt
Și-și vedea viața toată pustiită

Dintr'o vorbă numai! Se simția slăbită
Ca d'un veac de boală. Toate-acum s'au dus
Și din ce? Simina n'avea chip de apus.
Ieri, de cătră seară, a plecat Simina
Ca să duc-o mustră de cusut la Lina,
Prietena ei, poate, cea mai bună 'n sat.
Mă-sa 'n tîrg fusese ieri și-a cumpărat
Mere; și Simina a luat trei mere
Să le ducă Linei. Și Lisandru-i cere,
Întîlnind-o 'n stradă, mărul col ținut
Pentru el — dar' fata i-a dat necerut.
De pe piept cămașa vesel ea-și desface,
Singur el s'aleagă mărul care-i place.
„Dar' dacă iau două?” — „Bine, dacă vrei
Îmi ajunge unul!” — „Dar' dacă iau trei?”
Și Simina rîde: „Mi-le iai pe toate!
Dacă-ți place, ia-le!” — „Tu te superi poate?”
„Nu Lisandru; uite aș fi vrut, așa,
Să dau Linei unul. Lasă, că-i voi da
Altă-dată; Lina n'are doar' să peară!”
„Dacă-i pentru asta, fac eu astă-seară
Să 'ntîlnesc pe Lina, să-i dau mărul, vrei?”
„Eu 'ți-le dau ție, nu 'ți-le dau ei”,
„Bine, îi dau mărul, spun că-i dela mine
Și-așa 'mi-e mai dragă Lina decît tine”.

V.

Ea stătea pe laț sub cireș. Cu ea
A venit și Turcu. Liniștit sedea
Cănele de-alături și-și privia stăpîna.
Brațul stîng nălîndu-l, ea-și aduse mîna
Până peste-obrajii rumeni și învolți,
Ear cu mîna dreaptă apucînd de colț
Măneca ei stîngă, își ștergea plînssoarea.
Să pornise vîntul prin cireș, și floarea
A 'nceput să ningă, șișîind domol
Și cădea pe peptul și pe brațul gol
Al Siminii, stîndu-i albă 'n poala rochiței.
Două trei flori poate au ajuns în ochii
Cănelui, că'n urmă dînsul a început
Mirînd să miște capul. A tăcut
Cîteva clipe și-a 'nceput mai tare, și zău

apoi, că ei, catolicii, în totdeauna au fost și sînt pentru observarea legii despre egală îndreptățire a naționalităților, cum și pentru o unire într-un partid a tuturor naționalităților, care partid apoi se lupte mîna în mîna cu catolicii. Pe urmă continuă astfel:

„Neînțeleasă și necorectă am zis, că e silința Românilor spre autonomia Ardealului, pentru-că: 1. autonomia aceasta ar rupe în două ungurimea și ar rupe în două românimea, ceea-ce nu e nici în interesul nostru, nici în al lor; 2. pentru-că autonomia aceasta în contra voinței ungurimii numai pe calea unui războiu ar pute să se realizeze, eără cu învoirea ungurimii nici-o dată nu ar pute să se formeze așa, căt elementul român să fie îndestulit cu ea. Gîndim, că e imposibil, ca toate acestea să nu le priceapă conducătorii Românilor. Dar' mai departe autonomia Ardealului ar duce lucrurile acolo, încât să tăiem pe seama fiecărei naționalități teritor autonom separat, și așa am ajunge la federalism. Aceasta însă nu se poate executa nici din cauza raporturilor teritoriale ale naționalităților, și ori cîtă bunăvoință am nutri față cu compatrioții nostri de altă limbă, putem susține cu hotărîre, că în cazul, dacă țeara s'ar așeza pe baze federale, ei nu ar pute oferi nici o garanță pentru aceea, ca țeara să mai existe măcar și numai o jumătate de veac.

Cu toate acestea susținem, că dacă deja există un atare partid, acesta ca partid nu poate fi aruncat în temniță, asemenea unei mase de criminaliști. Noi așa credem, că partid autonomist ar pute să se nască și în sinul ungurimii Ardelene. Oare cei dela putere ar arunca și pe acestia în temniță? De aceea am fost noi cei dintîi, cari am grăit în interesul grațării autonomiștilor, de oare-ce n'am privit de lucru cumințe, ca să fabricăm martiri pe seama unei idei, pe care am privit-o de necorectă și neadmisibilă la nici un cas, pe cum a făcut-o aceasta liberalismul între celelalte necuminiști ale sale.

„Văzînd lupta aceea sterilă, cearta aceea perpetuă, în care inteligența naționalităților își mistuește forțele, o acuzăm (?) în mod franc, că își neglija interesele culturale. Politicii naționalităților pună-și mîna pe inimă și măturisească, că în interesul școlilor și instituțiilor sale culturale chiar și între împregiurările actuale vitrege ar fi putut face cu mult mai mult, decît au făcut (!!!).

„O acuzăm și pentru aceea, că toate dispozițiile guvernelor, cu cari acestea li-au zădărnicit silințele, le-a pus neîncetat în cărua națiunii maghiare întregi și prin aceasta a slăbit foarte tare raportul acela frătesc, prin a cărui nutrire s'ar fi putut restitua liberalismul. Doar însuși Dr. Raftiu, care acum își exprimă sperarea, că elementul domnitor va pricepe îndreptățirea pretenziunilor poporului român, încă în fața curții cu jurați din Cluj a zis, că el este acuzatorul națiunii maghiare întregi.

„Acuzăm naționalitățile și pentru aceea, că drepturile acelea, pe cari li-le dă legea despre naționalități, nu s'au silit să le valideze atunci și acolo, unde și cînd ar fi fost

timpul și locul potrivit. Numai atunci au pîșit pe terenul apărării și deprinderii drepturilor, cînd deprinderea acestora a devenit imposibilă pentru șovinismul îndreptat în contra lor și nutrit și prin guverne.

„Reveneam, că naționalitățile au foarte multe cauze de a se lupta în contra guvernelor liberale. Doar sistemul acesta știe să impună numai prin corupțiune și volnicie, și peste națiunea maghiară poate el să se susțină numai așa.

„Și acum facem propuneri naționalităților și anume două. Una e: „Să uităm și să facem să se uite cele-ce ne separează, și să căutăm ceea-ce ne unește. Să se socotească bine și să nu umble după lucruri imposibile. Să nu ne privească mai mult de ecuritori, ci de frați adicți, cari ceea-ce cîștigăm împreună cu ei, aceea și împărțim împreună cu ei. Nu pretindem minciuna și lipsa de caracter, ci numai alipire sinceră și onestă față cu patria millenară comună, conlucrare onestă spre stîrpirea corupției și a reacțiunii păgâne și spre pămîrea integrității Ungariei.

„Ea' dacă aceasta nu convine, aci e a doua: „Înceieți contract secret cu Bánffy. Promiteți-i că veți susține pasivitatea și astfel îi veți da deputații ieftini. Promiteți-i, că în contra corupției și a politici logelor veți face cel mult manifestări platonice. Și vi-se va concede ori-ce. Veți pute să scrieți foi și cărți. Procesele de presă încă vor îneca, ba poate veți căpăți și posturi de fișpani și — vicinale. Da, căci prietenia secretă a lui Bánffy e vrednică foarte mult!“

„Așa dar' care o veți alege?“

Slovacii acuzatori.

(Urmare și fine).

Oprit-au adunarea poporală în Mieava, din Februarie 1893: recursul până azi nu s'a ales cu nici un fel de rezultat!

Oprit-au adunarea poporală în Senița: am recurat, până azi așteptăm vre-un răspuns.

În luna August 1893 au oprit sîrbătorirea memoriei poetului Ian Kollár, pîtrunzînd cu gendarmi până în locuințe particulare: ministrul de culte n'a luat nici o seamă de recursurile noastre.

Prigont-au și prigonesc tinerimea noastră școlară, jefesc hecatombe, la sute și mii de tineri au obstruat drumul spre înaintare, i-au spoliat de mijloacele de a-și agonisi pâinea.

Abrutisează copilașii mititei cu experimente filologice în dauna științei și a creșterii. În urma mizeriei și lipsei de ori-ce ajutor expulsează poporul nostru afară din patrie, unde mulți din ei pier, fără vre-un folos pentru națiune sau țeară.

Păgubesc poporul, ce caută, dreptate prin traduceri impuse precum și prin aceea, că înmanează poporului hîrtii maghiare, pe care el nu le înțelege. Paguba de acest soi se urcă la sute de mii pe an, numai pe spinarea nemaghiarilor.

Pângărit-au biserica protestantă slovacă, încât mereu bolnăvește și se descompune. Pe membrii ei i-au împrăștiat cu forță brachială, cînd au vrut să se sfătuească despre soarta ei grozavă.

Pe poporul nostru muncitor îl tractează în mod mîrșav neomenesc pe la drumurile de fer, scîlcîindu-l, insultându-l și vîrîndu-l în vagoane ca pe vite. În Budapesta îl silesc să-și caute adăpost în gauri subterane, adevărate morminte pentru morală și sănătate. Nimăuau nici prin gînd nu-i trece a se îngriji de această sclăvie modernă, care zidește palate. Nici un cuvîntel măcar cît de modest nimeni n'a pronunțat sau n'a scris!!

Milioane de popor înzestrat de natură, sînt lăsate fără nici o școală secundară. Această împregiurare ajunge, pentru a deschide ochii ori-cărui om cîstint.

Limba noastră o alungă, resping, asvîrlesc afară cu terorism.

Din seminarele și preparandiile catolice au dat atară limba slovacă, astfel, încât mereu se sporesc preoți și dascăli, cari nu știu limba turmei lor.

Puterea administrativă a dat în multe locuri, „periculoase“ după mintea lor, în mîinile oamenilor lipsiți de conștiință, perverși, volnici, căci numai astfel de ființe sînt în stare a îndeplini ceea-ce recere dela ei șovinismul extrem.

Să întîmplă, că judele, care are să-și dea judecată asupra aversei și onoarei, este agent politic, provocînd la fapte rușinoase partidele ce caută dreptatea la el. Avem exemple la îndemînă.

Eată fapte și nedreptăți enumerate, necomplete, mari, ce nici pe departe nu istovesc izvorul din care le scoatem! Și dacă ne-am apuca a înșira lanțul persecuțiilor și șicanelor mai mici, personale? Am descoperi o mare, un ocean, umplut nu însă cu apă limpede sărată, ci cu apă putrezită, exhalînd putoarea până la înălțimea nuorilor!

Eată începutul acusei, cu care se pregătește ziarul slovac a păși contra acusei sarbade, de sigur pline de minciuni a procurorului de stat. În revista presei vom continua a da extracte din seria de articoli de care am pomenit în introducerea la cel pomenit de noi.

Alegerile comunale din Viena

în Colegiul al II-lea.

Prin rezultatul alegerilor de altăieri, 2 Martie, numărul membrilor partidului antisemit în reprezentanța orașenească din Viena a ajuns la 78, ear' partidul liberal (semit și filosemit) are până acum numai cei 14 membri, aleși ieri. Antisemiții așadar' dispun deja de pe acum de majoritatea absolută în reprezentanța orașenească, chiar și în cazul cu totul neadmisibil, că liberalii ar cîștiga întreg colegiul I, 46 de reprezentanți, căci și atunci ar ajunge numai la cifra de 60 din numărul total de 138 al membrilor reprezentanței.

Conducătorii antisemiților erau atît de siguri de biruința lor, încât încetară aproape ori-ce agitație publică, pentru a dovedi lumii întregi, că alegătorii antisemiți votează cu totul independenți, din curată convingere. Foile semite și semitoile nu puteau înregistra nici un singur

cas, cît de mic de influențare electorală; pe cînd „Druck-ul von Oben“ asupra funcționarilor statului și asupra dascălilor de toate gradele a fost din cele mai puternice. Dar' mai ales pe cei dintîi guvernul voia să-i ademenească, depunînd în Reichsrath proiectul de lege despre spîrîrea lefilor, pensionarea și îngrijirea vîduvelor și orfanilor de funcționari ai statului. Dar' nimic n'a folosit, ba din contra și în acest colegiu, unde hotărîre tocmă funcționarii statului, cu dascăli și profesori, numărul alegătorilor antisemiți a sporit dela ultimele alegeri comunale din Septembrie.

Au întrunit în cifre mijlocii:

	antisemiții	liberali	diferența
la 23 Sept. 1895	10.975	8972	1103
la 2 Martie 1896	11.715	9222	2493
Diferența	740	250	1390

La alegerea de altăieri s'au prezentat cu 1151 alegători mai mulți de cît în Septembrie anului trecut; tăblița sus întocmită ne arată, că din acest spor antisemiții au dobîndit 740, ear' liberalii numai 250 alegători, ceea-ce dă o proporție de 3:1; restul de 161 alegători până 1151 se împarte între candidați cehi și social-democrați.

Cei 14 reprezentanți ai partidului semit și filosemit (liberal) au fost aleși în trei cercuri orașenești, anume: în I. (innere Stadt); în al II-lea (Leopoldstadt), unde locuiesc cei mai mulți Jidani; și în al IX-lea (Alsergrund).

Să vedem, pentru informație, și cifrele cu care au fost aleși acestia. Au căpătat voturi

	in cerc. I.	cerc. II.	cerc. IX.
cand. liberali 1820—1895	1156—1201	983—005	
antisemiți	519—540	824—842	858—866

În cercul I. au fost la urnă 1981 alegători; proporția este deci: 72% pentru liberali, 28% pentru antisemiți.

În cercul II-lea au fost la urnă 2080 alegători; liberalii au căpătat deci 56% voturi, antisemiții 44%.

În cercul IX, au venit la vot 1026 alegători; au dobîndit deci: liberalii 52% voturi, antisemiții 48%.

În toate celelalte 16 cercuri orașenești n'a învins nici un singur candidat liberal.

În seara zilei de biruință învingătorii, în număr de mai multe mii, s'au întrunit în sălile bereriei Dreher. Eată ce spune însuși depeșa lui „P. Lloyd“ despre întrunire:

„Toate sălile au fost așa de înțesate de lume, încât nu puteai de loc răsb, nu te puteai absolut mișca, și pe lângă aceasta mai stăteau încă mai multe sute de oameni afară. Pe strada principală (dela cercul Landstrasse, unde se află sus pomenita localitate) veniau numeroase cîrduri de oameni strigînd mereu: „trăiască Lueger!“ D. Lueger, total răgușit, a desavaut mai întău știrea publicată în două ziare liberale, că ar fi avut o întălnire cu contele Badeni, în care ar fi fost vorba de condițiunile de împăcare între el și Lueger.

„Precum în trecut, așa și acum în Badeni vîd pe adversarul meu“. Alegerile de azi i-au impus contelui destule sulețe în inimă, deci oratorul nu mai vrea să se ocupe cu el. Lueger a mulțumit apoi în cuvinte calde funcționarilor și dascălilor; ridicînd un toast în sănătatea împăratului; s'a cîntat imnul împărătesc. Preotul Schnabl, vorbind și el mult de contele Badeni a încheiat cu aceste cuvinte: „Casimir, ich rathe Dir, geh' weg von hier“. Casimir este numele lui Badeni.

„Pe stradă, la eșire, s'au făcut lui Lueger ovaiuni frenetice. Lumea voia să-l desbăte calul și să-l poarte în brațe, el însă nu s'a învîit.“

Ori-cum și ori-ce ar fi decis în sinul guvernului, nu ne vine a crede, că Badeni ar avî curagiu să se pună și de astă dată în contrazicere cu o așa de enormă majoritate a populației vieneze. Jocul ar fi în adevîr nu numai mult riscat, dar' și periculos. Foarte semnificativ, ba chiar surprinzător în această ordine de idei este împregiurarea, că foile din Budapesta, de nici o culoare, nu comentează de loc rezultatul alegerilor în cele două colegii.

Ce fel de „interese mari naționale“ dictează această mulcomire a presei jidano-maghiare de toate culorile? Interesant!

Din parlamentul maghiar.

Sedînța din 2 l. c.

La bugetul de comerț mai vorbește încă deputatul Vajay István, care recomandă ministrilor, ca la încheierea pactului să aibă în vedere și interesele populațiunii sărace din Ungaria. Astfel bunăoară nu a fost corect, ca guvernul să reducă procentele la caselle

postale de păstrare, unde de comun își depunea paralele clasa săracă a populațiunii.

Gyurkovici crede, că nici un deputat al Croației și Slavoniei nu va lua în nume de rău, dacă va vorbi la bugetul de comerț. Apărî punctul de vedere al guvernului și contrazice pe Kossuth, care a susținut că pactul cu Austria nu se poate încheia din motiv, că Ungaria este un stat agricultural, pe cînd Austria este stat industrial. E de părere, că pactul este absolut necesar.

După aceste presidentul declară desbateră de încheiată. Referentul Neményi recomandă din nou spre primire bugetul și polemizînd cu diferiții propunitori cere respingerea tuturor propunerilor. Urmează vorbirile de încheiere.

Kossuth Ferencz declară, că nici nu ar mai avî lipsă de acest drept a mai vorbi de încheiere, deoarece pe el nime dintre oratori nu l'a combătut. El a arătat cu date statistice, că din pactul numit pentru Ungaria numai daune rezultă. Guvernul știe să aducă ca apărare promisiunea, că va încheia pactul numai atunci, cînd interesele vitale ale Ungariei nu vor fi știrbite. Ei bine, nu crede, că vre-un Austriac să fie atît de necumințe, ca să jignească aceste interese, deoarece atunci nu ar mai pute trăi ca parași din produsele țării noastre. Guvernul zice, că prin reunțarea pactului monarhia comună s'ar slăbi. Vorbitorul însă nu recunoaște monarhie comună, ci numai monarhie maghiară. Unde este mîndria și conștiința maghiară? E rușinos a accentua mereu că nu putem exista independenți!!

Recomandă spre primire propunerea sa. Ministrul de comerț Dániel reflectează la observările opoziției făcute în decursul desbaterii bugetului. Declară, că nu află de corect a se ocupa acum cu renovările recomandate cu privire la căile ferate de stat din motiv, că aceste ar fi un pas spre futurnec. Deasemenea este imposibil a primi păreriile antevorbitorilor referitoare la comunicațiunea vicinală, la navigațiune și importul grînelor străine.

Reflectează apoi acelora cari s'au ocupat cu reînnoirea pactului economic, îndeosebi lui Apponyi, a cărui propunere o ține și el de superfluă. Recunoaște, că această propunere în mare parte și-a avut deja efectul dorit, deoarece se s'a discutat per extensum această chestiune, ear' din discuție s'a putut observa, că opoziția, care stă pe baza din 1867 este unită în vederi cu privire la pactul economic. Roagă deci pe Apponyi să-și retragă propunerea, căci guvernul și-a împlinit și își va împlini cu obicinuita conștiințiositate datorită întru susținerea intereselor vitale ale Ungariei.

Apponyi nu-și retrage propunerea, tocmă din motivul, că prin desbaterile decurse s'a putut convinge că ea este de lipsă. Și cum și-ar și pute-o retrage, cînd vede, că un ministru se declară de perfect acord cu cele spuse de dînsul, ear' altul îi împută, că prin propunerea făcută urmărește tendențe separatiste! El nu este obligat a accepta enunțațiunea unui ministru. Și peste tot, oare nu trage mai mult în cumpănă votul parlamentului întreg decît votul singuratic al unui ministru? Este numai aviditate din partea guvernului, o dorință de aș satisface interesele de partid, dacă recunoaște adevăritatea propunerii și totuși votează în contra ei. Aceasta nu se poate ascrie decît concepțiunii false asupra cercului de activitate a parlamentului și a guvernului. Dacă guvernul este de acord cu propunerea sa, casa are un bun prilej, ca prin acceptarea acesteia, să documenteze o solidaritate parlamentară cîad este vorba de apărarea intereselor vitale ale țării.

În sedînța viitoare se va vota.

Noi și „milleniul“.

(O Prelegere publică).

Domnilor!

Luîndu-mi cîtezanța de a mă presenta înaintea d-voastră cu această nepretențioasă prelegere, nici decît nu intenționez a vă expune nouă și necunoscute lucruri, ci numai ca, pe temeiul hotărîrilor și enunțațiunilor principale rostite deja în chestiunea ce mă preocupă, din partea celor mai competenți frunțași naționali ai nostri, să desăfuș pe cît îmi va sta în putință, într'un mod sistematic criteriile acelei ținute de mare importanță și incontestabilă actualitate politică pe care „ni-o impune imperios conștiința și datorința noastră de Români față de apropiata sîrbare a Maghiarilor pe care le place a o numi „milleniu“.

Firește, că în cursul temei îmi voi permite a adauge și câteva modeste pîreri individuale, isvorite de altfel din chiar principiile fundamentale marcate deja în chestiune de cei mai chemați dintre noi.

Înainte de a trece însă în miezul trac-tării subiectului, țin de necesar a lămuri, în scurte cuvinte, ce este, și ce deosebită însemnătate — prielnică sau neprielnică

Fata tresărită, se mira ce are Cănele, și blîndă ea l-a mulcomit. N'auzia nimica. Vîntul a clătît Ramura pe care sta vre-o păsărică și dormia—sîrmana s'a sbatut de frică, și-acel sgomot dase cănelui prepus. Ce n'tunerec! Fata s'a isbit în sus, și simția că-i arde capul ei, ca focul și de-amar năvalnic n'o mai ține locul. „Prea sînt eu nebuună!“ Și pe cînd zicea S'a nălțat cu totul, hotărît avea Gîndul, să se ducă liniștit în casă. Dar simția o mîna grea cum îi apăsă Peptul și-o sugrumă, și o ținea drept. „Ce să fac în casă, dar' aici ce-aștept?“ Și-i venia să țipe ca dintr'o pădure Și-i venia să urle ca din foc, să njure Și-i venia să plece, noaptea cum era La Lisandru-acasă — ce e de-ar pleca? L-ar găsi prin curte, l-ar găsi la cină, L-ar ruga, spunîndu-i, că el nu-i de vină, și plîngînd i-ar zice: Nu fi supărat Bate-mă, Lisandre, că nu faci păcat. El e bun ca lumea, el le iartă toate El nu ține minte și-ar ierta-o poate! Și cu aceste gînduri ea s'a îmbărbătat — Dar' în clipa asta Turcu și-a înălțat Capul, întorcîndu-l într-o parte tîntă. S'a mișcat și fata și-a rămas ca frîntă Și simția că ochii-i ca de friguri ard. Cine-i? Ce-i acolo? S'auzia la gard Parcă-i om, ce vine. Se gîndia Simina Că de bună-seamă earăși e vecina Tudora, că dînsa după obicei Rupe din gard vreacur, cînd nu-i gardul ei. Dar' pe vremea asta? Tocmai potrivit, Pe cînd toată lumea doarme liniștită. D'ar fi fost mai ziuă fata s'ar fi dus Drept la gard, și leicii furcă i-ar fi spus Vorbe de ocară, numai trei cuvinte, Că de mult tot fură gardul, ș'apoi minte,

Dac'o n'trebi, se jură cînd e la prilej. Că de-a pus ea mîna măcar p'un gîtej S'o gasească moartă mîne n'zori vecinii. Ba a spus odată tatălui Siminii: „Ce te legi de mine? Hai, să vezi ce ard, Eacă 'mi sari cu vorba, că eu far din gard! Vreai să-ți fac eu poarte gardul nou? Ba bine! Leagă-te de fată-ți, ce te legi de mine? Ea-ți despoale gardul!“

Și Simina sta

Locului, de spaimă nici nu cuteza Să resufte tare, ca să n'o audă Tudora, și-a prins-o tremurul de ciudă, și simția suindu-i sîngele 'n obraz. „Slabă ești de ânger!“ Și-i era năcăz De slăbia d'astăzi, ca d'o făcetură. Cănele într'una mîrîia din gură: Ca să tacă, fata grabnic l'a adus, l'a pus capu 'n poală și pe ochi l'a pus Mîinile — d'odată a simțit că-i trece Junghiul pe sub coaste, fulgerat și rece, și s'a strîns de spaimă toată lîngă pom. A vîzut cu ochii, cum trecea un om Prin grădină. Eată-! l'î ține 'n mîni zăbunul. Parcă-s doi — e umbră! Nu, e numai unul.

Un tâlhar! Se duce spre fereastră drept. Inima Siminei s'isbia în pept Ca pe mal un păstrav, și vr'o două clipe Nu-i venia resuflet. Și-i venia să țipe. Să temea. Să tacă mai rău să temea. Ar fi mers în casă, dar' dac'o simțea De pe pași tâlharul? S'ar grăbi să vie Cătră ea, s'o bată. Doamne cine știe Cu om rău e dînsul, rău că altfel cum? Vrun fugit din ocină, care-ți sare 'n drum Și te-omoară ziua — S'a oprit de-odată El tiptil s'așează la fereastră, eată El își ține 'n mîna pălăria, stînd Ca lipit de ziduri, și cîin cînd în cînd l'și ivește capul, numai căte-o clipă

Și pîtrunde casa și s'ascunde 'n pripă. Eată-l acum merge, și mai îndrăsit Spre fereastra casei cea din Răsărit. Tot mai des privește, tot mai mult s'arată. Parcă nu e 'n casă cel pe care-l cată. Nu știu cum Simina nu se mai simția, l'î venia să creadă și tot nu credea, Dar' în urmă dînsul s'a întors odată Oblu, că Simina îi vîzuse toată Fața 'n zarea lampei — roșie s'a făcut Și-i venia să riză de ce s'a temut. Și-ar fi ris cu hohot, dar' cu mîna stîngă Și-a n'vîlit obrazii și-a n'ceput să plîngă.

VI.

Se zărea de lună. Cănele-a lîtrat La străin, dar' vesel fuga el a dat Ca să-i lingă mîna și să i-se arete Prieten. Și-atunci glasul plîngătoarei fete S'încecea să cheme cănele 'napoi, Numai ca s'audă hoțul că sînt doi În grădină. Vîntul, gata să se culce, Murmura o rugă doinitor de dulce.

VII

„Nu ești supărată?“ — „Nu, dar' tu?“ — „Nici eu!“ — „Lisandre, eu am fost de vină!“ Răsări-se luna, galbenă și plină, Ca o fată blîndă, care 'n chip duios Vine sus din ceruri să ne-aducă jos Liniștea și pacea zărilor albastre Și cu dor să umple sufletele noastre. Sub cîreș iubii mult timp au rămas, Cînd din ușa tinzii s'auzi un glas Muștrător, dar dulce: „Unde ești Simino, Ne culcăm! Pe ușe pui zăvorul. vino!“

1883.

G. Coșbuc.

În consecință ei încă figurează între actorii înfricoșai ai acelor scene de pustire și nimicire vandalică, cari s-au desfășurat în toată cursul feroașei imigrațiuni a popoarelor seldubate, popoare, cari asemenea unei vijelii turbate au tăbărit cutropitor asupra Europei culte, începând secolul al doilea d. Chr. și deja și au devenit cea mai devastatoare plagă

cite nume de eroi români, sârbi și slovaci
 posede istoria Ungariei.
 (Va urma).

f-roi" n' ținut la concertul dat în Ciacoveni de corurile din Timișoara, Ghiță și Ciacovenici o vorbire; pentru-că Ciacovenii, cari mai înainte pe când erau în redacțiunea „Dreptății” îl omorau, așa zicând, cu omnia, de asta-dău s' l-au ignorat așa de ostentativ, încați n' au cutezat să iee loc la o masă unde erau Români, necum să îndrănească a le ținea vorbiri. Chiar și Sârbii prezenți la acea petrecere l-au ignorat după merit. Notă din

25 ani temniță, de care pedeapsă apoi s'a și achitat cu conștiințiositate, și curios, că 25 de ani temniță nu l-au învățat omenie!

Roma, 4 Martie. Trupele generale
lului Barațieri au suferit o gravă în-
frângere pe câmpul de bătăie din A bys-
sinia. Se crede, că trei generali au
căzut. Detaliile însă lipsesc. Regele car-
a sosit ieri după amiază din Neopole,
avut convorbire grabnică cu ministrul
president Crispi. Publicul e consternat

Roma, 4 Martie, Trupele generale
lului Barațieri au suferit o gravă in-
frângere pe câmpul de bătăie din A b y s-
sinia. Se crede, că trei generali au
căzut. Detaliile însă lipsesc. Regele car-
a sosit ieri după amiază din Neopole,
avut convorbire grabnică cu ministrul
president Crispi. Publicul e consternat

„Cetindu-o cu atențiune, ori-și-ce creștin se va convinge, „cât de puternic este Dumnezeu în mângăierea muribunzilor și cât de sublimă e religiunea creștină în suferințele mari ale sufletului“.

Plăta din Sibiu. Dela 3 Martie nou.

Grâu frumos hect. fl. 5.10 până 5.70; grâu mestecat hect. fl. 4.20 până 4.80; seacă hect. fl. 3.60 până 4.—; orz hect. — până —.—; ovės hect. fl. 2.20 până 2.60; cucuruz hect. fl. 3.60 până 4.—; mălaiu hect. fl. 4.— până 4.50; cartofi hect. fl. 1.20 până 1.40; sămēntē de cānepă hect. fl. 5.— până 5.40; mazăre hect. fl. 5.50 până 6.—; linte hect. 7.— până 8.—; fasole hect. fl. 5.— până 6.—; păsat de grāu 100 chilo fl. 15.— până —.—; fāinā nr. 0 100 chilo fl. 14.80: fāinā nr. 1

www.pearsoned.com.au/education/au/subject_guides/health/

„Diener zweier Herren .
Comedie in 2 acte.
Der zerbrochene Krug“

Seam. de trif.	Lucernă ungurească	88.—	48.—
„	roşie	29.—	32.—
Oleu de rap.	rafinat	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	54.75	55.25
„	dela teară	—	—
Blăniţă	svântăţă	45.50	46.—
„	afumată	—	—
Său	—	—	—
Frans	—	16.—	17.—
Lăctar	slavon, nou	16.75	16.75
„	bănăţenesc	16.25	16.75
Miere	brută	—	—
„	galbînă străcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—
Spirit	brut	—	—
„	Droindie de spirt	—	—

Hartie-moneta română	Cump.	9.49	vend.	9.50
Lire turcești	"	10.50	"	10.60
Imperiali	"	9.50	"	9.55
Enble rusești 100 à	"	127	"	128
Galbeni	"	5.60	"	5.65

Din 2 Marrie n 1906	
Renta de aur ung.	8%
" de aur ung.	4%
" ung. val. cor. 4%	
Impozitul cailor ferate ung.	
Amortisarea datoriilor cailor ferate de Ost ung.	
(1-a emisiune)	
Amortisarea datoriilor cailor ferate de Ost ung.	
(2-a emisiune)	
Bonuri rurale ung.	
" croate slavone	
Obligatiunile desp. regalilor	
Impozit cu premiu ung.	
Losuri pentru regularea Tisei si Seghedin	
Renta de haine austriac.	
" argint turc.	
" de aur austriac.	
Locurile austriace din 1860	
Actiunile bancii austro-ungare	
" de credit ung.	
" " " " " " " " " " " "	
" " " " " " " " " " " "	
Scrisori fonciare ale institut. de cred. si economii	
" Albina"	
Argentei	
Galbena impetrestei	
Napoleon-d'ori	
Marci 100 imp. germana	
Londra 10 livres sterlingi	

Din 2 Martie n. 1896		
Renta de aur ung.	6%	—
" "	4%	122.8
Renta ung. v.	4%	99.
Amortismentul câilor ferate ung.		135.6
Amortismentul datoriei câilor ferate de Ost ung.		
(1-a emisiune)		121.7
Amortismentul datoriei câilor ferate de Ost ung.		
(2-a emisiune)		100.—
Bonuri rurale ung.		97.1
" "	croate-slavone.	101.—
" "	premin ung.	101.—
Impuțant cu premin ung.		142.
Lesuri pentru regularile Tisei și Seghedin.		100.6
Renta de hârtie austriacă.		100.9
" "	argint austriacă.	122.—
" "	aur austriacă.	
Lesuri austriece din 1860		1020.—
Achiziția băncii austriece de asigurare		421.6
" "	de credit auz.	24.6
" "	de credit auz.	24.6
Argintul		—
Galbeni împărțitești.		5.6
Napoleon d'ori.		9.
Mărci 100 imp. germane		59.8
Londra 10 Livres sterling		136.8

Din 19 Febr. v. ~ 4 ore p. m.	Cassa
Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amor. 5%	97
Renta (Scindia vechi)	99
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	100
Imprumut municipal 5%	87
Scrisuri func. rurale 5%	—
Scrisuri func. rurale 7%	—
Idem urbane 7%	—
" " 6%	102
" " 6%	87
Banca-Nat. (100 lei vers. într.)	1468
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vers.)	420
Soc. de Asig. Nat. (200 lei vers.)	487
Soc. rom. de reasig.	118
Soc. de con. (250 lei vers.)	106
Oblig. Cassai Panasililor	250
Agio	—

Londra	8 luni	.	.	.	.	.	.	.	.	.
"	cek	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Berlin	8 luni	.	.	.	.	.	.	.	.	.
"	cek	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Paris	8 luni	.	.	.	.	.	.	.	.	.
"	cek	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Viena		.	.	.	.	.	.	.	.	.
"		.	.	.	.	.	.	.	.	.
Agio		.	.	.	.	.	.	.	.	.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Balteș
Proprietar: Pentru T. L. Albini sub sechestru
Ioșif Maraschall.

"AURARIA" CASSĂ DE ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚIUNI ÎN ABRUD.

Convocare.

Domnii acționari ai cassei de economii „AURARIA”, societate pe acții în Abrud, se convoacă prin aceasta la

a VIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Abrud în 21 Martie 1896 la 9 ore înainte de prânz, în localitatea institutului.

Obiectele discuției vor fi:

1. Raportul anual al direcțiunii asupra calculului anual, al bilanțului și al împărțirii profitului.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Împărțirea profitului curat.
4. Sortarea alor trei și alegerea alor cinci membri în sinul direcțiunii.
5. Fixarea marcei de prezență pe anul 1896.
6. Alegerea consiliului de supraveghere pe un an.

În sensul §-lui 17 din statute la adunare vor putea participa numai acei acționari, cari sunt trecuți cu 6 luni mai înainte ca acționari în registrul acționarilor și cari cel puțin până în 20 Martie 1896 d. a. la 5 ore 'și-au depus pe lângă revers la casa societății acțiunile scrise pe numele lor, respective pe al acelora pe cari îi reprezintă, împreună cu dovezile de plenipotență.

Abrud, în 24 Februarie 1896.

Direcțiunea.

[868] 3—3

Contul bilanțului:

Active:		Pasive:	
Cassa în numerar	5663 88	Capital social:	30000 —
Cambii de bancă	295626 01	300 acțiuni a fl. 100.	
Împrumuturi ipotecare	55539 25	Fondul de rezervă statutar al acționa-	20000 —
Efecte	12490 01	rilor	21001 25
Mobilier	fl. 315.36	Fondul special de rezervă	5421 28
după amortisire	„ 31.54	Fondul de pensii al funcționarilor	236273 09
Diverse conturi debitoare	174 40	Depuneri pentru fructificare	58529 —
		Cambii de bancă reescomptate	3387 46
		Interese anticipate pro 1896	577 85
		Diverse conturi creditoare	
		Profit transpus din 1895	fl. 3000.—
		Profit net	10487.44
			13487 44
	369777 37		369777 37

Contul profitului și perderilor:

Eșite:		Venite:	
Interese dep. spre fructific. fl.	11719.64	Interese: dela cambii de bancă	fl. 25605.36
pentru fond. spec. de rezervă	„ 101.25	dela impr. ipotecare	„ 4447 42
pentru fondul de pensii	„ 260.28	dela efecte publice	„ 86.80
Spese:		Profit transpus	3000 —
salare, chirie, spese de poștă	fl. 4866.70	Provisiuni	1311 89
și altele de birou	„ 432.—		
Mărci de prezență	„ 5298 70		
Contribuțiune:			
directă	fl. 2298.55		
10% dare la interesele dela	„ 1248.07		
dep. și comp. de timbru	„ 31 54		
Amortisare din mobilier	„ 31 54		
Profit transpus din 1895	fl. 3000.—		
Profit net	10487.44		
	34445 47		34445 47

Abrud, în 31 Decembrie 1895.

A. Filip m. p.,
director executiv.

Silviu Lazar m. p.,
comptabil.

Membrii direcțiunii:

G. Ivașcu. Candin David. Nicodim Cothișel. Petru Macaveiu.

Subsemnatul comitet de supraveghere a examinat bilanțul prezent, contul profitului și al perderilor și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare ale institutului, constatăm, că le-am aflat cu acelea în deplină consonanță și în ordine.

Abrud, în 25 Februarie 1896.

Basilin Bașiota.

Nicolau Lobonțiu.

Lance Giurescu.

Ioan Todescu.

Dr. Vasile Fodor.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA” ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[803] 3—

asigură prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru term-nuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătită:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc		Sume asigurate pe viață	
în a. 1869—1891	fl. 905,194.22	în a. 1870—1891	fl. 697,207.44
în a. 1892	„ 48,911.78	în a. 1892	„ 57,791.88
în a. 1893	„ 34,925.85	în a. 1893	„ 53,119.28
în a. 1894	„ 56,333.20	în a. 1894	„ 59,659.—
Suma fl.	1,045,365.05	Suma fl.	867,777.60

1,913.142 fl. 62 cr.

Conform bilanțului pentru 1894 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
920.257 fl. 36 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Căminului Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Pentru „Institut Tipografic” T. Liviu Albini sub sechestru: Iosif Marschall.

Edict de licitațiune.

Prin subscrisa primărie se face cunoscut, că dreptul de folosință, exploatarea petrii de zidit (pentru trebuințele de edificare) pe teritoriul comunei Porcești, în locul așa numit „Dealul ciorului”, și în „Valea lui Frate”, aceasta din urmă peatră albă, se va exarenda pe calea licitațiunii publice, pe un period de 3 ani, în 30 Martie a. c. st. n. la 10 ore înainte de amiază, în cancelaria comunală.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea în orele de oficiu în cancelarie.

Prețul strigării de un metru cubic s'a statorit cu 40 cr. Vadiul cu 400 fl. e a se depune cu ocaziunea licitației și se va computa la arândă numai la rata din urmă.

Contractul se va încheia numai după aprobarea licitațiunii din partea reprezentanței, care pentru anteprenor intră numai decât în vigoare, ear' pentru comună numai după aprobare din partea forurilor mai înalte.

Porcești, (p. u. Felső-Sebes), în 29 Februarie 1896. [828] 1—3

Primăria comunală:

Toma Filip,
primar.

Nicolae Fieschin,
notar.

Pulvere Antiseptică de dinți

Elixir Antiseptic de gură și de dinți de Dr. Ioan Cuparescu, medic-dentist practic în Viena.

Mijloace foarte bune pentru curățirea dinților și sterilizarea gurei. Coman-dele se fac dela [697] 9—10

Aurel Nemeș,

apotecar,

Viena, IX., Spitalsgasse 7.

Prețul unui flacon de Elixir face 90 cr. și al unei scatule de Pulvere 50 cr.

„Institut Tipografic” în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu însoțiri de consum, de vânzare, de vileri, de lăptării etc., și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru înființarea și conducerea de astfel de însoțiri de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducerea autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania”.

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiuului” (280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr., recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Nr. 314/1896.

[946] 1—1

Publicațiune.

Primăria comunală subsemnată aduce la cunoștință publică, că pășunatul din munții Avrighului: Surul, Avrighel și Clăbuceț se dau în arândă pro 1896 prin licitațiune publică.

Licitațiunea se va ține Duminică în 8 Martie n. a. c.

Condițiunile mai deaproape se pot vedea în cancelaria comunală din loc în orele oficioase.

Avrig, în 1 Martie 1896.

Primăria comunală:

Ioan Vlad,
primar.

Ioan David,
not. com.

Publicațiune.

La pășunea de aci se primesc 150 capete de vite și anume pentru timpul din 24 Aprilie până în 11 Noemvrie 1896.

Deslușiri mai deaproape la antistia comunală. [865] 3—3

Noul-săsesc, în 26 Febr. 1896.

Antistia comunală.

Un candidat de advocatură

Un cancelist

află imediat aplicare în cancelaria subse-rului pe lângă condițiuni favorabile.

Dr. Octav. Russu,
adv. în Sibiu. [898] 2—3

LA ȚINTA

MEDITAȚIUNE POLITICĂ

DE

N. CRISTEA,

ASES. CONSISTOR.

se află de vânzare la Institutul Tipografic în Sibiu.

Prețul 40 cr. plus 5 cr. porto postal.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slăvici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Piporuș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
5. Păcală și tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Golăcărul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndrăgelnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstăm de mamă. Legendă populară din giurul Născudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Nămeovă, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldăruga cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Genușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un peșitor îndrăgelnit. Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpăratoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slăvici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgaroitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea prostilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nusea împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și peana e aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulgor. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spioce de aur. Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Princesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antonio Ghislașoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posaoul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnigorele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalin pînă la rău. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Glara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și preste tot vîndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.